

SANTES CECÍLIA, ÀGATA, AGNÈS I LLÚCIA

per SEGUNDO GALILEA

Tot i que no van viure simultàniament (Cecília és del segle II, Àgata del segle següent, i Agnès i Llúcia, contemporànies, del començament del segle IV), la seva vida i la seva mort ofereixen una gran similitud, que les entrellaça en la memòria de l'Església. Totes quatre eren de família noble i rica. [...] Totes quatre van consagrar la seva virginitat a Déu des de ben petites. [...] Totes quatre van morir màrtirs d'una manera semblant: abans de morir van ser torturades llargament i van entregar la vida per la fe i la virginitat. Totes eren d'una gran bellesa; totes quatre van sofrir el martiri a una edat primerenca, que anava des dels tretze anys d'Agnès fins als vint-i-un d'Àgata. I per damunt de tot, totes quatre van demostrar durant el suplici un coratge, una fermesa i un alegre amor a Jesús que admirà perseguïdors i cristians, fins al punt que els fets del seu martiri van donar origen a moltes llegendes.

Crec que així com és necessari per a la riquesa del cristianisme que hi hagi moltes formes d'espiritualitat o molts ministeris i vocacions, també cal que hi hagi diversos tipus de sants. Cada tipus ens revela un aspecte molt essencial de la pluriforme acció de la gràcia en els homes i ens recorda, cada tipus a la seva manera, que la santedat és alhora un do total de Déu, del començament al final, i la resposta fidel de l'home al do de la gràcia. Així, hi ha els sants convertits a Crist a partir d'una vida dissipada, com és el cas, per exemple, de sant Agustí. Els sants convertits acostumen a ser fascinants, pel poder de Déu que hi triomfa, sempre capaç de «salvar el que estava perdut». A més, als qui encara no estem convertits, ens és fàcil de reconèixer-nos-hi. Hi ha també el tipus de sant que ha recorregut un llarg camí, fet d'avenços i de retrocessos, per trobar Déu totalment en la maduresa de la vida. Podria donar-se com a exemple sant Francesc de Borja. Aquest tipus de santedat és necessària en l'Església, perquè és el camí del comú dels creients.

Santa Cecília, santa Àgata, santa Llúcia i santa Agnès són el prototipus de la santedat precoç, innocent i de mort prematura. M'imagino que aquest tipus de santedat no era corrent els primers segles del cristianisme, en què la fe s'adquiria per conversió en una edat més adulta. Potser aquestes quatre verges van ser de les primeres —o fins i tot les primeres— noietes santes reconegudes com a tals pel seu terrible martiri. Això degué impressionar i entendre el poble cristià, que veia que el seguiment heroic de Crist era viscut per l'encant femení, fràgil i innocent, més fidelment que els veterans en la fe.